

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного університету

"Львівська політехніка"

д.г.н., доц. Демидов І.В.
2020 р.

ВИТИГ

з протоколу № 1 фахового семінару кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національного університету "Львівська політехніка" від 17 серпня 2020 р.

1. ПРИСУТНІ: із 40 науково-педагогічних працівників кафедри економіки підприємства та інвестицій, а саме:

1. Мрихіна Олександра Борисівна, головуюча фахового семінару, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
2. Козик Василь Васильович, завідувач кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, професор.
3. Скворцов Ігор Борисович, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, професор.
4. Франів Ігор Андрійович, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
5. Ємельянов Олександр Юрійович, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
6. Загорецька Олена Ярославівна, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, доцент.
7. Колещук Орест Ярославович, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, доцент.
8. Петрушка Тетяна Олексіївна, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, доцент.
9. Кіржецька Марія Сергіївна, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук.

На засідання запрошені:

1. Завербний Андрій Степанович, відповідальний в ІНЕМ за атестацію PhD, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
2. Маслак Олександр Олександрович, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
3. Адамів Марта Євгенівна, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук.

4. Шпак Нестор Омелянович, професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, професор.
5. Гончар Михайло Федорович, професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
6. Станасюк Наталія Степанівна, професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
7. Бочко Олена Юріївна, професор кафедри маркетингу і логістики Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук, доцент.
8. Процак Катерина Володимирівна, доцент кафедри менеджменту організацій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, доцент.
9. Бала Ростислав Дмитрович, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, доцент.
10. Бортнікова Мар'яна Григорівна, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук.
11. Лісович Тарас Юрійович, старший викладач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук.

З присутніх – 10 докторів наук та 10 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуюча на засіданні – доктор економічних наук, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Мрихіна О.Б.

2.СЛУХАЛИ: Доповідь аспіранта кафедри економіки підприємства та інвестицій Мишишин Ольги Львівни за матеріалами дисертації: «Формування та розвиток транскордонних кластерів», представленої на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» (галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки).

Науковий керівник – завідувач кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук, професор Козик В. В.

Тему дисертації затверджено “26” жовтня 2016 р. на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка», протокол № 3.

Робота виконана на кафедрі економіки підприємства та інвестицій Національного університету «Львівська політехніка».

По доповіді було задано 15 запитань, на які доповідач дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

- професор кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Скворцов Ігор Борисович;
- професор кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-

- наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Мрихіна Олександра Борисівна;
- доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Франів Ігор Андрійович;
  - доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Загорецька Олена Ярославівна;
  - доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Петрушка Тетяна Олексіївна;
  - доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Колещук Орест Ярославович;
  - доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Завербний Андрій Степанович;
  - доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Бортнікова Мар'яна Григорівна;
  - доцент кафедри менеджменту організацій Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Процак Катерина Володимирівна;
  - професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Гончар Михайло Федорович;
  - професор кафедри маркетингу і логістики Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Бочко Олена Юріївна.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Мишишин О.Л. виступили рецензенти:

- доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, доктор економічних наук Маслак Олександр Олександрович;
- доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту, кандидат економічних наук Адамів Марта Євгенівна,

які відзначили високий рівень актуальності реалізованого дослідження, логічність, послідовність та обґрунтованість у викладені матеріалу, наукову та практичну цінність теоретично-прикладних зasad щодо формування та розвитку транскордонних кластерів, завершеність дисертаційної роботи, що полягає у розгорнутих висновках і конкретних рекомендаціях.

Також було вказано на зауваження до дисертаційної роботи: слід було б більш докладно порівняти досвід транскордонного співробітництва України та інших країн; у розділі 1 доцільно було б більш чітко виділити ті ознаки класифікації кластерів, які є результатом власних розробок дисертанта; потрібно було б більш докладно описати правила та складнощі взаємодії учасників транскордонного кластеру; методи формування транскордонних кластерів варто було б більш систематизувати; необхідно було б підвищити рівень формалізації запропонованого підходу до оцінювання ефективності створення транскордонного кластеру; у розділі 2 в таблиці 2.14 «Транскордонні кластери та кластерні ініціативи в Україні» доцільно було б відзначити, які саме із структур виступають кластерами, а які залишились кластерними ініціативами на даний момент часу.

Загальна характеристика дисертації – позитивна.

З характеристикою наукової зрілості здобувача виступив науковий керівник к.е.н., професор Козик В.В., який відзначив, що Мишишин О.Л. можна охарактеризувати як сумлінну та дисципліновану аспірантку Національного університету «Львівська політехніка», яка всі доручені їй завдання виконує своєчасно. Впродовж роботи над дисертацією аспірантка систематично проводила наукові дослідження за темою дисертації, брала активну участь у конференціях різних рівнів, виступала із результатами наукових досліджень на науково-практичних семінарах кафедри економіки підприємства та інвестицій.

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Мишишин Ольги Львівни, а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації на фаховому семінарі кафедри економіки підприємства та інвестицій, прийнято наступні висновки щодо дисертації «Формування та розвиток транскордонних кластерів»:

Висновок
фахового семінару кафедри економіки підприємства та інвестицій
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Формування та розвиток транскордонних кластерів»
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
(галузь знань 05 - Соціальні та поведінкові науки)

4.1. Актуальність теми дисертації

В умовах сучасних процесів глобалізації, інтернаціоналізації та інтеграції світової економіки індивідуальне функціонування підприємств не забезпечує ефективного досягнення поставлених цілей. Тому, за таких умов підприємства намагаються активізувати різні форми кооперації, сприймаючи їх як складові елементи своїх стратегій. Однією із форм внутрішньої інтеграції та кооперації є кластери, які вже визнані рушійною силою регіональної та національної конкурентоспроможності у розвинених країнах світу. Кластерний підхід – це новий погляд на регіональну економіку, сутність якого полягає у поєднанні переваг від близького розташування пов’язаних економічними стосунками підприємств в конкретній географічній місцевості, що дає змогу отримати економічний ефект в одній або декількох сферах діяльності регіону.

Світова практика свідчить, що створення кластерів є однією із кращих моделей розвитку галузевих комплексів у регіонах, проте в Україні вона ще не набула достатнього застосування і поширення. В сучасних умовах підвищення актуальності розвитку транскордонного співробітництва України та сусідніх держав кластерні моделі можуть стати одним із ефективних засобів формування національних конкурентних переваг вітчизняного підприємництва. Їх створення сприятиме підвищенню ефективності виробництва, впровадженню новітніх технологій та на цій основі – забезпечення сталого розвитку всієї економіки країни на шляху її входження в світовий господарський простір.

Виникнення, розвиток та проблеми функціонування кластерів на регіональному рівні є одним з провідних питань сучасної наукової думки. Та, незважаючи на велику чисельність досліджень в цій сфері, необхідно відзначити недосконалість теоретичних обґрунтувань та практичних рекомендацій щодо формування та розвитку транскордонних кластерів. Це спонукає до вивчення сутності та низки інших важливих характеристик одного з ефективних засобів забезпечення конкурентоспроможності прикордонних регіонів в межах транскордонного співробітництва – транскордонного кластера.

Наведене вище обумовило актуальність теми дисертаційної роботи, мету і завдання дослідження.

4.2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертаційної роботи відповідає науковим напрямкам кафедри економіки підприємства та інвестицій: «Обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, програм і проектів розвитку господарських структур, галузей та регіонів» (номер державної реєстрації 0118U001536); «Економічна діагностика підприємств, галузей та регіонів у процесі забезпечення їх сталого розвитку» (номер державної реєстрації 0118U001538); «Формування та використання економічного потенціалу підприємств, галузей, регіону» (номер державної реєстрації 0118U001539).

Дисертація виконана в межах науково-дослідних робіт Національного університету «Львівська політехніка»: ЕПІ-8: 0118U001536 «Обґрунтування інноваційно-інвестиційних стратегій, програм і проектів розвитку господарських структур, галузей та регіонів», в якій автором удосконалено науково-методичний підхід щодо оцінки організаційно-функціональних механізмів формування транскордонних інноваційно-інвестиційних структур; ЕПІ-10: 0118U001538 «Економічна діагностика підприємств, галузей та регіонів у процесі забезпечення їх сталого розвитку», де автором запропоновано науково-методологічний підхід щодо розвитку механізмів державного управління сталим розвитком регіонів на засадах смарт-спеціалізації, регіонального та транскордонного співробітництва; ЕПІ-11: 0118U001539 «Формування та використання економічного потенціалу підприємств, галузей, регіону», в якій автором розвинуто категоріально-понятійний апарат у сфері транскордонного співробітництва на засадах визначення змісту поняття “транскордонний кластер”, його сутності та значення.

Окрім того, розробки дисертанта було впроваджено під час роботи за договором про надання науково-технічних послуг для підприємства ТзОВ «Завод Електронпобутприлад» на тему «Розроблення системи пошуку резервів покращення господарської діяльності підприємства» (договір № 924 від 16.05.2018 р.). Зокрема, у рамках виконання означеної роботи автором розроблено модель транскордонного інноваційноорієнтованого кластеру, в якому учасником може виступати дане підприємство.

4.3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертаційна робота є самостійною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до формування та розвитку транскордонних кластерів. Науково-методичні розробки належать особисто здобувачеві. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використані лише ті ідеї та положення, що були одержані здобувачем особисто.

4.4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Вважати, що наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи є достовірними та обґрунтovanimi, оскільки вони підтверджуються фактичними даними та економічними показниками діяльності вітчизняних підприємств, добре узгоджуються з теоретичними положеннями та перевірені в ході розробки рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність основних наукових положень, отриманих результатів, висновків та сформованих рекомендацій підтверджується використанням автором загальнонаукових методів дослідження (узагальнення, системного аналізу, економіко-математичного моделювання, абстрагування тощо), проведеним у роботі грунтовним аналізом фундаментальних праць вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері формування та розвитку транскордонних кластерів, апробацією основних положень та результатів дослідження на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях.

4.5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна результатів дослідження полягає в теоретичному узагальненні та обґрунтуванні основних напрямків вдосконалення моделі транскордонного кластеру.

До основних результатів роботи, що мають наукову новизну, отримані автором

особисто та виносяться на захист, належать такі:

вперше:

- розроблено метод оцінювання економічної доцільності та ефективності утворення транскордонного кластеру за допомогою критерію отримання кожним його учасником додатної різниці між приростом капіталізованого прибутку та додатковими інвестиційними витратами, які пов'язані із входженням у транскордонний кластер;

удосконалено:

- інструментарій оцінювання організаційно-функціональних механізмів формування та розвитку транскордонних кластерних структур;

- модель взаємовідносин між покупцем та продавцем продукції, які є учасниками транскордонного кластеру;

- механізм управління економічним ризиком на засадах утворення та розвитку транскордонних кластерів;

набули подальшого розвитку:

- поняття транскордонного кластеру та класифікація транскордонних кластерів;

- підходи до групування чинників формування та розвитку транскордонних кластерів і побудовано ієрархію чинників, які впливають на величину економічного ефекту від входження певного підприємства до складу транскордонного кластеру.

4.6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1.1. Публікації у наукових фахових виданнях України

1. Мишишин, О. Л. та Ємел'янов, О. Ю. (2020). Виділення та групування чинників, які обумовлюють економічну ефективність утворення транскордонного агропромислового кластеру. *Агросвіт*, 16, 42-49. (*Особистий внесок автора: згруповано чинники, які обумовлюють економічну ефективність утворення транскордонного агропромислового кластеру*).

2. Мишишин, О. Л. (2020). Принципи та особливості утворення транскордонного кластеру як ефективної форми економічної співпраці країн-сусідів. *Інтернаука, серія: Економічні науки*, 8 (40). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.internauka.com/issues/economic2020/8/6242>.

3. Мишишин, О. Л. та Козик, В. В. (2017). Транскордонні кластери: сутність та особливості. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку», 875. с. 153–161. (*Особистий внесок автора: визначено сутність транскордонних кластерів*).

1.2. Стаття у науковому періодичному виданні іншої держави, яке входить до міжнародних наукометрических баз

4. Myshchishyn, O. and Kozyk, V. (2020). Assessment of the potential of formation and development of cross-border clusters in the ukrainian-polish cross-border region. *Evropský časopis ekonomiky a managementu*, V. 6, Iss. 4. P. 6-13. (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus*). (*Особистий внесок автора: досліджено транскордонні кластери та кластерні ініціативи в українсько-польському транскордонному регіоні*).

2. Опубліковані праці апробаційного характеру

5. Myszczyszyn, O. L., Kozyk, V. V. i Pavelczak, T. I. (2020). Bieszczadzki transgraniczny klaster turystyczny. *Тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Управління інноваційним процесом в Україні: розвиток співпраці»*. Львів, Україна, 18-20 Червень 2020. Львів: Видавництво Львівської політехніки. (*Особистий внесок автора: досліджено польсько-український туристичний транскордонний кластер*).

6. Мишишин, О. Л., Козик, В. В., Завербний, А. С., Павелчак, Т. І. та Завербний, С. А. (2020). Транскордонні кластери Литви. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної*

інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути». Київ, Україна, 03 Червень 2020. (Особистий внесок автора: досліджене транскордонні кластери Литви).

7. Мишишин, О. Л., Козик, В. В. та Павелчак, Т. І. (2020). Інноваційна спрямованість кластерів. *Матеріали 5-тої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку»*. Херсон, Україна, 29 Травень 2020. (Особистий внесок автора: визначено інноваційну спрямованість кластерів).

8. Мишишин, О. Л., Залуцька, Х. Я. та Петрушка, К. І. (2019). Стратегічне управління інноваційною діяльністю підприємства. *Матеріали XVIII Міжнародного наукового семінару «Сучасні проблеми інформатики в управлінні, економіці, освіті та подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи»*. Київ - озеро Світязь, Україна, 1-5 Липень 2019. (Особистий внесок автора: запропоновано розділити інноваційну діяльність на складові частини (підготовка, виробництво, реалізація)).

9. Мишишин, О. Л., Козик, В. В. та Павелчак, Т. І. (2019). Перспективи розвитку українсько-польського транскордонного регіону в контексті інтеграційних процесів. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури»*. Львів, Україна, 23-25 Травень 2019. (Особистий внесок автора: визначено перспективи розвитку українсько-польського транскордонного регіону).

10. Мишишин, О. Л. та Козик, В. В. (2019). Значення логістичної інфраструктури в процесі формування транскордонних кластерів. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Маркетинг: виклики та рішення»*. Одеса, Україна, 17-19 Квітень 2019. (Особистий внесок автора: визначено значення логістичної інфраструктури в процесі формування транскордонних кластерів).

11. Мишишин, О. Л. (2019). Українсько-польський транскордонний регіон: перспективи розвитку. *Тези доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 36)»*. Тернопіль, Україна, 06 Березень 2019. (Міжнародна представленість та індексація збірника тез доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції: «PIHЦ/RSCI»).

12. Myshchyn, O., Kozyk, V. and Zalutska, Kh.Y. (2018). The formation and development of cross-border clusters: world experience for Ukraine. *Proceedings of the Faculty of Economics of Matej Bel University in Banská Bystrica. Volume I. Economic Theory and Practice 2017*. Banská Bystrica, Slovakia, 3-4 October 2017. (Особистий внесок автора: досліджене світовий досвід формування транскордонних кластерів).

13. Myszczyszyn, O. (2018). Nowe formy współpracy transgranicznej w polsko-ukraińskim regionie transgranicznym. *Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference «Scientific Research Priorities – 2018: theoretical and practical value»*. Nowy Sacz, Poland, 27th-30th of November 2018. Poland: Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University. Volume 3.

14. Мишишин, О. Л. (2018). Формування українсько-польських транскордонних кластерів: особливості та перспективи. *Матеріали IV українсько-польського наукового форуму «Транскордонне співробітництво та спільний європейський простір: теорія, практика і нові можливості»*. Львів, Україна, Olsztyn, Poland, 7-8 Червень 2018.

15. Myszczyszyn, O. L. i Kozyk V. V. (2018). Internacjonalizacja działalności innowacyjnej poprzez formację klastrów transgranicznych. *Тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми комерціалізації науково-технічних розробок»*. Львів, Україна, 17-19 Травень 2018. Львів:

Видавництво Львівської політехніки. (*Особистий внесок автора: визначено тенденції до інтернаціоналізації інноваційної діяльності шляхом розвитку інноваційних кластерів*).

16. Мишишин, О. Л. (2018). Кластерні структури та їх всебічна класифікації. *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Економічне зростання: стратегії, напрями і пріоритети»*. Запоріжжя, Україна, 12 Травень 2018.

17. Мишишин, О. Л. (2018). Транскордонне співробітництво України в умовах євроінтеграції: принципи фінансового забезпечення. *Тези XVIII міжнародної наукової конференції молодих вчених, аспірантів і студентів «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи»*. Львів, Україна, 29 Березень 2018.

18. Мишишин, О. Л., Козик, В. В. та Воробець, С. Й. (2018). Державне фінансування транскордонного співробітництва України. *Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»*. Харків, Україна, 16 Березень 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://khibs.ubs.edu.ua/naukova-diyalnist/mizhnarodni-naukovi-konferencii/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-finansovo-kreditna-diyalnist-problemi-teorii-ta-praktiki/>. (*Особистий внесок автора: визначено напрямки державного фінансування транскордонного співробітництва в Україні*).

19. Myshchishyn, O., Kozyk, V. and Vorobets, S. (2018). Ukraine's possibilities for realization of transboundary cooperation. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективні напрямки розвитку економіки, управління та права: теорія і практика»*. Полтава, Україна, 12 Березень 2018. (*Особистий внесок автора: визначено можливості України для транскордонної співпраці*).

20. Myshchishyn, O., Kozyk, V. and Vorobets, S. (2018). Cross-border regions of Ukraine. *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Двадцять четверті економіко-правові дискусії»*. Львів, Україна, 28 Лютий 2018. (*Міжнародна представленість та індексація збірника тез матеріалів науково-практичної інтернет-конференції: «РІНЦ/RSCI»*). (*Особистий внесок автора: досліджено транскордонні регіони України*).

21. Мишишин, О. Л., Козик, В. В. та Воробець, С. Й. (2018). Сучасні реалії формування транскордонних кластерів в Україні. *Тези доповідей міжнародної наукової інтернет-конференції економічного спрямування «Світ економічної науки. Випуск 1»*. Тернопіль, Україна, 27 Лютий 2018. (*Міжнародна представленість та індексація збірника тез матеріалів науково-практичної інтернет-конференції: «РІНЦ/RSCI»*). (*Особистий внесок автора: визначено сучасні можливості та перешкоди для створення в Україні транскордонних кластерів*).

22. Мишишин, О. Л. та Козик, В. В. (2017). Сутність та особливості транскордонних кластерів. *Тези доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 20)»*. Тернопіль, Україна, 13 Червень 2017. (*Міжнародна представленість та індексація збірника тез матеріалів науково-практичної інтернет-конференції: «РІНЦ/RSCI»*). (*Особистий внесок автора: визначено сутність транскордонних кластерів*).

23. Мишишин, О. Л. (2017). Міжнародний досвід кластеризації. *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки (до 200-ліття Національного університету «Львівська політехніка»)*. Львів, Україна, 18-19 Травень 2017. Львів: Видавництво Львівської політехніки.

24. Мишишин, О. Л. (2017). Моделі транскордонних кластерів. *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Шістнадцяті економіко-правові дискусії (економічне спрямування)»*. Львів, Україна, 15 Березень 2017.
25. Мишишин, О. Л. та Свищ, І. А. (2016). Вплив інтеграції України в ЄС на підприємців. *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Одинадцяті економіко-правові дискусії»*. Львів, Україна, 26 Квітень 2016. (Особистий внесок автора: досліджено вплив інтеграційних процесів в Україні на підприємництво).
26. Мишишин, О. Л. (2016). Кластер як інструмент розвитку транскордонного співробітництва. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Управління економічними процесами на макро- та мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення»*. Львів, Україна, 14-15 Квітень 2016. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
27. Мишишин, О. Л. та Матолінець, І. А. (2015). Транскордонні кластери – сутність, типи і цілі створення. *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики»*. Львів, Україна, 24-25 Вересень 2015. Львів: Видавництво Львівської політехніки. (Особистий внесок автора: визначено типи транскордонних кластерів).
28. Мишишин, О. Л. (2015). Кластерний підхід до розвитку регіону. *Тези доповідей II Міжнародного науково-практичного симпозіуму «Проблеми управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю в умовах європейської інтеграції України»*. Львів, Україна, 24 Квітень 2015. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
29. Мишишин, О. Л. (2015). Транскордонні кластери – нові форми транскордонного співробітництва. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи»*. Львів, Україна, 17-18 Квітень 2015. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
30. Мишишин, О. Л. та Лабінець, М. І. (2013). Інноваційна інфраструктура в Україні: проблеми розвитку. *Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури»*. Львів, Україна, 16-18 Травень 2013. Львів: Видавництво Львівської політехніки. (Особистий внесок автора: досліджено проблеми розвитку інноваційної інфраструктури в Україні).
31. Мишишин, О. Л. та Стельмах, Х. П. (2011). Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємств. *Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури»*. Львів, Україна, 19-21 Травень 2011. Львів: Видавництво Львівської політехніки. (Особистий внесок автора: досліджено проблеми інноваційного розвитку підприємств в Україні).

4.7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні положення та висновки, отримані автором у ході дослідження, оприлюднено і схвалено на всеукраїнських і міжнародних науково-практических конференціях: «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури» (м. Львів, 19-21 травня 2011), «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури» (м. Львів, 16-18 травня 2013), «Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи» (м. Львів, 17-18 квітня 2015), «Проблеми управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю в умовах європейської інтеграції України» (м. Львів, 24 квітня 2015), «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики» (м. Львів, 24-25 вересня 2015), «Управління економічними процесами на макро- та мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення» (м. Львів, 14-15 квітня 2016), «Одинадцяті економіко-правові дискусії» (м. Львів, 26 квітня 2016), «Шістнадцяті економіко-правові дискусії» (м. Львів, 15 березня 2017),

«Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки» (м. Львів, 18-19 травня 2017), «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 20)» (м. Тернопіль, 13 червня 2017), «International Scientific conference Economic Theory and Practice 2017: Book of Abstracts» (Banská Bystrica, Slovakia, 3-4 October 2017), «Світ економічної науки. Випуск 1» (м. Тернопіль, 27 лютого 2018), «Двадцять четверті економіко-правові дискусії» (м. Львів, 28 лютого 2018), «Перспективні напрямки розвитку економіки, управління та права: теорія і практика» (м. Полтава, 12 березня 2018), «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики» (м. Харків, 16 березня 2018), «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи» (м. Львів, 29 березня 2018), «Економічне зростання: стратегії, напрями і пріоритети» (м. Запоріжжя, 12 травня 2018), «Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми комерціалізації науково-технічних розробок» (м. Львів, 17-19 травня 2018), «Транскордонне співробітництво та спільний європейський простір: теорія, практика і нові можливості» (м. Львів, Україна - Olsztyn, Poland, 7-8 червня 2018), «Scientific Research Priorities – 2018: theoretical and practical value» (Nowy Sacz, Poland, 27th-30th of November 2018), «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 36)» (м. Тернопіль, 6 березня 2019), «Маркетинг: виклики та рішення» (м. Одеса, 17-19 квітня 2019), «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури» (м. Львів, 23-25 травня 2019), «Сучасні проблеми інформатики в управлінні, економіці, освіті та подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи» (м. Київ - озеро Світязь, 1-5 липня 2019), «Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку» (м. Херсон, 29 травня 2020), «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» (м. Київ, 03 червня 2020), «Управління інноваційним процесом в Україні: розвиток співпраці» (м. Львів, 18-20 червня 2020), а також на наукових семінарах кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету «Львівська політехніка».

4.8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Отримані наукові та практичні результати дисертації впроваджено в навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» та застосовуються під час викладання дисциплін «Соціально-економічна політика ресурсозбереження», «Соціально-економічний розвиток регіону» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка») та «Управління потенціалом підприємства» (для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізацією 051.1 «Економіка підприємства»).

4.9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості використання науково обґрутованих та методично завершених рекомендацій стосовно формування та розвитку транскордонних кластерів в науково-технічній політиці держави, що сприятиме підтримці міжнародного науково-технічного співробітництва та ефективному науково-технічному розвитку країни.

Окремі положення дисертації використовуються у практиці роботи діючих підприємств ТзОВ «Завод Електрон побутприлад», ПП «Галенерго», ТзОВ «Пам'ять», ПП «Автотехнобудсервіс», ТзОВ «ВАМИР-ГАЛ», ТзОВ «Моршинська Дубрава», ТзОВ фірма «Селена», ПП «Арігал».

4.10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертаційна робота Мишишин О. Л. «Формування та розвиток транскордонних кластерів» складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

5. З урахуванням зазначеного,

На фаховому семінарі кафедри економіки підприємства та інвестицій ухвалили:

- 5.1. Дисертація Мицишин Ольги Львівни «Формування та розвиток транскордонних кластерів» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо формування та розвитку транскордонних кластерів, що має важливе значення для соціальних та поведінкових наук.
- 5.2. У 31 науковій публікації повністю відображені основні результати дисертації, з них 3 статті у фахових виданнях України та 1 стаття у науковому періодичному виданні іншої держави, яке входить до міжнародних наукометрических баз; 27 публікацій у збірниках тез наукових конференцій.
- 5.3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).
- 5.4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Мицишин О.Л. дисертація «Формування та розвиток транскордонних кластерів» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	20 (двадцять)
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуюча на засіданні
фахового семінару,
д.е.н., доцент, професор кафедри
економіки підприємства та інвестицій

Мрихіна О.Б.

Рецензенти:

Д.е.н., доцент,
доцент кафедри зовнішньоекономічної
та митної діяльності

Маслак О.О.

К.е.н.,
доцент кафедри зовнішньоекономічної
та митної діяльності

Адамів М.Є.

Відповідальний
у ІНЕМ за атестацію PhD,
д.е.н., доцент,
доцент кафедри зовнішньоекономічної
та митної діяльності

Завербний А.С.

“17” червня 2020 р.